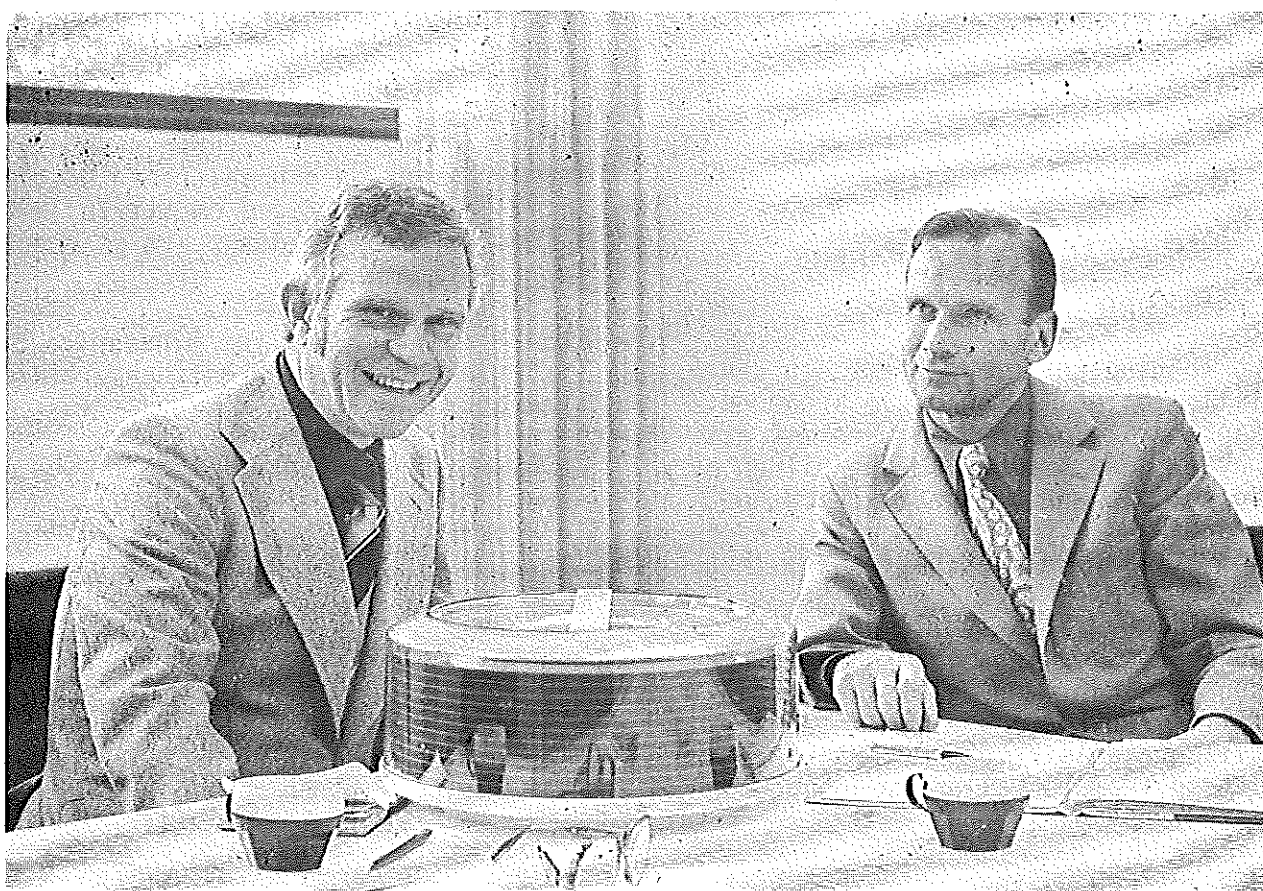

dumpen nr 4 va26 1976

volvo-datas personaltidning

VAKTOMBYTE

Volvo-Datas nye chef Karl-Henrik Hübinette t v övertar en skivpacke som bevis på att han tillträder direktörsstolen den 1 september efter Jörgen Larsson.

Foto: Ehston Benkel

Redaktör och ansvarig utgivare: Lars Silfversparre
Personalredaktör: Sten Ramqvist

ENDAST FÖR INTERNT BRUK VOLVO-DATA
Redaktionskommitté: Birgitta Einarsson
Sture Johansson

3 juni

Den 3 juni var en stor del av Volvo-Datas personal församlad i vår entréhall för att 'vinka av' Jörgen efter fem års troget och strävsamt dataliv inom Volvo.

Agne Östenson framförde vårt tack och höll samtidigt en resumé över de fem år Jörgen med säker hand fört Volvo-Data fram till dess nuvarande position.

Sedan Jörgen tackat för de goda kontakterna han haft med oss alla, överlämnade Agne en bestående present. Sedan blev det tårtkåsa för resten av den minnesrika dagen.

Sparre

DEN AVGÅENDE SKEPPARENS SLUTORD

Förtöjningarna har kastats och den lilla jollen med en ensam avgående kapten har lagt ut med kurs mot ett hav av goda drycker. Medan bilden av Volvo-Data ännu finns kvar med god skärpa skall jag skriva några rader som avslutning i skeppsloggen.

Det ligger då nära till hands att göra en summering av de händelserika senaste åren. Men dels skulle den tilldelade korta spalten inte räcka till och dels är det mycket viktigare att se framåt i alla sammanhang och inte minst på sjön.

Och det behövs ingen kikare för att se att Volvo-Data har en mängd viktiga, svåra och intressanta uppgifter föröver.

För Datacentralens och ADB-tekniks del gäller det att utvärdera de olika programprodukter och maskinenheter som krävs för att lösa kapacitetsproblemen och möjliggöra en bättre servicegrad för kunderna och då främst programmerarna.

Sannolikt kommer ny utrustning för dataregistrering att bli aktuell inom kort.

TSO som hjälpmedel för systemavdelningarna kräver intensivt arbete för att ge de fördelar vi räknat med. Ökat inflytande från nya intressenter på användarsidan kommer att innebära nya och intressanta inslag i systemutvecklingsprocessen.

Vad beträffar nya områden framstår marknadsenheternas databehandling och datakommunikation som alltmer angelägna. Jag är övertygad om att Volvo-Data här kan göra insatser av utomordentligt stort värde för hela Volvokoncernen.

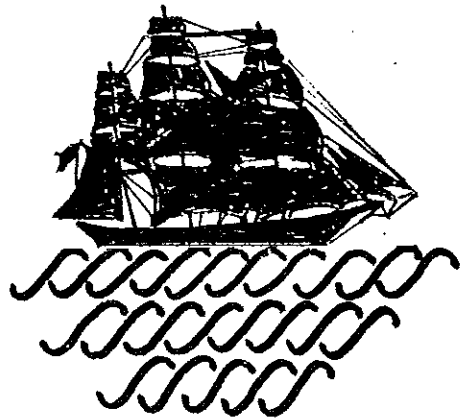
Alla dessa aktiviteter och många fler skall naturligtvis priskalkyleras, administreras, visas i 'Hajen', presenteras internt och externt m m. Agne och hans duktiga medhjälpare kommer inte heller att sakna uppgifter!

Med en ny men ändå erfaren skeppare och med en skicklig och vältränad besättning är jag övertygad om att fullriggaren Volvo-Data kommer att gå med fulla segel framåt.

Hjärtligt tack för fem minnesrika och stimulerande år, för gott samarbete och kamratskap.

Lycka till allesammans!

Jörgen

30 år

Trettio år i ett företag är ganska lång tid. Kanske alltför lång. Jag vet inte, men jag tror det.

Om jag ångrar mig vet jag inte heller. Vissa chanser fanns att flytta, men det blev aldrig av. Så här efteråt har man alltid trivts. Gott humör ibland - arg och besviken ibland. Stämningarna svänger så lätt på en arbetsplats.

Min Volvodebut inföll den 13 maj 1946 med början vid Skövdeverken. Sedan har jag varit i Eskilstuna, Hallsberg och Arvika i olika omgångar.

När Volvo 1950 övertog Bolinder-Munktell för en köpesumma av 13 miljoner, sändes ett specialgång dit. För min del blev det att anpassa därvarande hålkortsrutiner till Volvo-systemet. Tio år senare upprepades historien med Arvika-Thermenius.

På 30-årsdagen bläddrade jag i några protokoll. Vi datafolk träffades, då liksom nu, med jämna mellanrum vid konferensträffar och hade IBM-ledningens toppansvariga som 'gäster'. Också då snackade man system och maskininstallationer. När det blev riktigt spännande hände det att vår 'beskyddare' direktör Per Ekström dök upp och 'kollade läget' till Volvos förmån. Sen fick IBM bjuda på middag.

Största kruxet var kortleveranserna, som Volvo långt ifrån var nöjd med. IBM hade monopol och priserna blev därefter. Tretton miljoner per år var kortåtgången. Ett eget tryckeri var därför aktuellt men blev aldrig av, då IBM sedermera fick släppa monopollet.

Huvudjobben var bokslut och avlöningsframställning. Faktiskt var jag pionjär inom Volvo att få fram ett avlöningssystem. Tog med mig idén från tidigare anställning vid Trelleborgs Gummifabrik. Första lönekörningen ägde rum efter semestern 1949. Det gällde 300 anställda på sk deckelline i Skövde. Spännande må ni tro. Vi - avlöningschefen, fö Håkan Frisingers pappa och jag - satt vid ett verkstadsbord och såg med spänning när 'gubbarna' kollade kuvertens innehåll. Det stämde. Vi gick sedan på Billingen

och inmundigade SOS med tillbehör.

Många roliga historier minns man gärna. Jobbigt var det då liksom nu. Det enda som räddade en var att jobba skift med sig själv. På så sätt klarade man periodskiftena, som var tolv till antalet och kördes per månad.

Det var då det, och frågan är om det är bättre nu. Jag hoppas det är så. Att utvecklingen inom dataområdet gått framåt kan jag intyga 'på heder och samvete'.

Sparre

2100 - SEMINARIUM

Med stöd från Jan Ristner, 2320, och Hans Christensson, 2730, avhöll ledningsgruppen 2100 ett seminarium i Hemmeslöv tisdag - torsdag W624.

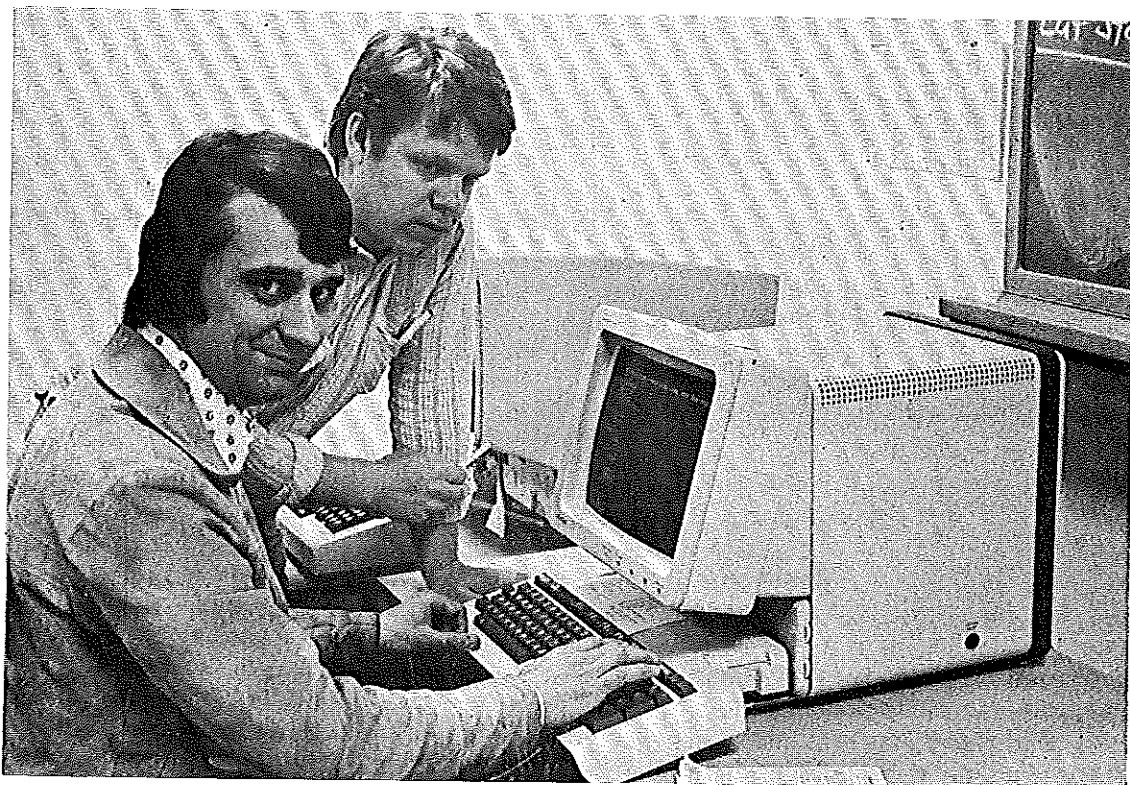
Ämnena som var på tapeten berörde först och främst datacentralens kommunikation med omvärlden men även mer 2100-interna problem diskuterades som t ex produktionsuppföljarens roll, introduktion för nyanställda 2100 m m.

En aktivitetsplan har gjorts med högst prioritet för en förbättring av testdistributionen. Denna skall vara genomförd före midsommar. Mer information om detta kommer att spridas W625.

Att ha representanter med från 2300 och 2700 var mycket värdefullt, och vi kommer fortsättningsvis vid våra seminarier att försöka få med folk från någon eller några av Volvo-Datas enheter.

Lars A

SLUTBLÄDDRAT

'BIL-konstruktören' Christian Forsäng t h visar Dennis Gustavsson, Volvo BM, hur man använder en terminal som 'blädderblock'.
Foto: Ehston Benkel.

Nu är det slut med den uråldriga bläddringen av datalistor. Våra duktiga teknikkillar på 2500 har konstruerat en förenkling inom detta tidsödande område.

- COM-tekniken med ficheframställning har i flera år varit dominerande för en förenklad dataläsning, sade vår teknikchef Bengt Jinnefält vid ett seminarium, som bl a besöktes av systemare från Volvo BM. Trots fiche så ökar ändå pappersmängden. Därför har vi arbetat på att konstruera ett förenklat avläsningssystem via terminal, där man även kan göra önskade anteckningar.

Det är Christian Forsäng på 2510 som under ett par hektiska dagar och nätter lyckades lösa denna besparingsåtgärd.

- BIL (Bläddra I Listor) är ett system som kan användas på 3277- eller 3275-skärmar och visar datalistor som normalt skrivs ut på radskrivare, berättar Christian. Listor som i dag

skrivs mot SYSOUT skall i stället skrivas mot ett eget dataset. Alla sidor är numrerade och man refererar till sidnummer eller sökbegrepp inom sidan (max 12 st). På terminalens tangentbord finns knappar för att bläddra framåt respektive bakåt samt bläddra önskat sidantal framåt eller bakåt.

Bildskärmen har följande layout:

Rad 1	är reserverad för BIL-systemet
Rad 2-23	är BIL:s displayarea
Rad 24	är för felmeddelande och meddelande från datorn eller mas- teroperatören.

Ett speciellt program finns för att konvertera MICRO-ficheband direkt till BIL-format. Detta medför att man t ex lägger generation 0 av en file ON-LINE, men generation 1 etc ligger på fiche.

Vill Du veta mer om denna 'BIL-konstruktion' så kontakta Christian Forsäng, tel 2053.

Sparre

Decentraliserad Datakraft

Vi har nu, från båda sidor antar jag, blivit mer och mer medvetna om den 'mur' som finns runt 2370's del av landskapet och som bildligt talat avgränsar våra verksamheter. Jag tror alltså att det finns många som inte vet vad som händer, eller hur det händer, på andra sidan. Vi vill från vår sida med detta bidrag till Dumpen försöka bringa lite klarhet i vad detta med minidatorer egentligen innebär.

SYSTEM MED MÅNGA RÖTTER

Som bakgrund först lite historia. Egentligen har minidatorsystemen många rötter, d v s system skapades oberoende av varandra på flera ställen ungefär samtidigt inom koncernen. Ett av dessa, produktionsstyrssystemet på VTV, TOR, kan sägas utgöra grunden för 2370's bildande (mer om detta senare). Övriga miniaktiviteter från 'den tiden' t ex emissionstestutrustning för personbilar, hela VKAV's minisida, Bilbitensystemet m fl, har vi inte haft så mycket att göra med, varför jag inte berör dem mera.

TOR

1972 installerade vi vårt första system, det s k TOR-systemet (TORslanda Real-tidssystem) på en dator från CDC (via ASEA) 1700 med 32K 16 bits-ord kärnminne, ett par diskar på 3 M ord vardera, en trumma och ett antal skrivmaskins- och bildskärmsterminaler m m.

Systemets uppgift var att varje vecka läsa in ett band från OPV (Order PV) med en veckas 'order' för bilmontering. Dessa order matchas via bildskärmar med färdigmålade karosser klara för montering. Vid 'träff' skrivs en monteringsanvisning ut på en skrivmaskinsterminal placerad vid banan. Denna anvisning anger hur bilen skall se ut.

VIDAREUTVECKLING

Systemet har sedan dess vidareutvecklats i ett flertal etapper. Exempelvis vet systemet numera vad som finns i höglagret för målade karosser (med plats för 600 st) och kan göra ovanstående matchning mer automatiskt. En trend i vidareutvecklingen är att få in karosserna i systemet så tidigt som möjligt, för närvarande introduceras de i tunneln mellan TA och TB.

MASKINBYTE

Den maskin som vi en gång installerade på byttes ut för ett år sedan mot en PDP 11/40 med 80K 16 bits kärnminne större skivminne och litet fler terminaler. Detta byte gjordes bl a därför att DEC's (Digital Equipment Corporation) produkter, d v s PDP-datorer numera är Volvos 'koncernminidatorer'. Med koncern-dator menar jag att det har gjorts en utvärdering (vintern 1973-74) av ett antal olika minidatorer varvid Volvo valde PDP. Skälen till detta val är många, t ex service-, försäljnings- och softwaresupport, många och flexibla produkter, relativt lågt pris m m. Detta val ledde även fram till att Volvo tecknade ett s k ramavtal med DEC, vilket innebär att vi får viss rabatt, utbildning och systemassistans. Som en följd av ramavtalet har även från koncernstaben utfärdats en rekommendation till hela koncernen att i första hand välja DEC's produkter. Motiverade avsteg får dock göras.

REALTIDSSYSTEM

Alla system som vi gör är realtidssystem, och detta är väl en av de största skillnaderna mellan vår och övrig systemutveckling på Volvo-Data. Skapandet av ett realtidssystem för stora maskiner företer många likheter med vår verksamhet. Batchsystem kommunicerar med användaren via stansunderlag och tjocka listor (eller fiche) medan realtidssystemet har en terminal där data föds. Detta innebär en mycket mer nära kontakt med användarna av systemet. Många gånger är även minidatorn, till skillnad från stordatorn, direkt (via digitala in/utgångar) kopplad till utrustning i verksamheten, vilket skapar ytterligare en kontaktyta nämligen mot elektriker m fl.

En annan stor skillnad är antalet programutvecklande personer per dator. För minidatorernas del kan antalet programmerare oftast redovisas med ett ensiffrigt tal. Det innebär också att vi - var och en inom projektet - i de flesta fall har direkt tillgång till datorn via terminal, konsol eller annan utrustning för både programutveckling, system- och kundtest.

KONSULTFUNKTION

En något annorlunda form av vår verksamhet och sannolikt på sikt allt vanligare är konsultrollen, då vi hjälper till med antingen allmänna råd och anvisningar

eller vissa avgränsade delar av projekt med minidatoranknytning. Vår marknad är hela koncernen - mest inom, men ibland även utanför Sveriges gränser.

MASKINUTRUSTNING

Vad använder man nu för maskinutrustning för denna typ av system. Det finns för närvarande ett tjugotal installerade PDP-datorer på Volvo, och det finns inte två av dessa som är helt lika. Kostnaden för ett system inklusive terminaler ligger ofta mellan 0.5 - 1.0 Mkr (motsvarar ca 15-30 tkr i månadshyra). Som exempel kan jag nämna vår egen testmaskin (den som står i maskinrummet vid väggen mot DA 1-landskapet). Den har 112K ords kärnminne, vilket är mer än någon annan Volvoinstallerad maskin (50-80K är vanligare), en bandstation, 9-kanals med 800 BPI, 3 diskar om vardera 10 MW (= 20 MB), en radskrivare som gör fantastiska 300 lpm (jfr 3211 som klarar 2000 lpm). Förutom utrustning för RJE-kommunikation finns nästan tio terminaler, de flesta bildskärmar, för programutveckling. Vad vi inte har är möjlighet att ansluta digitala eller analoga in/utgångar. Den dagen detta behövs får vi antingen överväga att skaffa sådan utrustning, men ofta kan man simulera.

ÖVRIGA PROJEKT

Utöver ovan nämnda projekt vill jag nämna ytterligare några.

Först projekt KSIL (KontrollSystem I Line) som är vårt mesta bråttomprojekt för närvarande, därför att kunden vill ha igång vissa delar direkt efter semestern. Systemet innebär att med hjälp av en minidator sovrar bland en massa mätdata som kommer från en 'mätrobot'. Denna robot är placerad invid en line i TA och har till uppgift att på datorns direktiv fara omkring och känna, med ett speciellt tryckkänsligt 'mätfinger', var olika punkter på kassan finns. Denna mätstation kommer efter semestern att finnas i slutet av en alldeles ny helautomatisk robotbestyckad svetsline. Hans Bränvall är vår representant och han kommer att få förstärkning av Franta Nimberger och Per Stenros under ett par månader.

Innan Hans tog hand om KSIL så hjälpte han BM i Eskilstuna med utvärdering av olika datoralternativ för ett nytt utvecklingslaboratorium, som skall uppföras i anslutning till den nya Hällbyfabriken. Valet är inte klart än. Det står nu mellan Data Generals Eclipse och PDP 11/34.

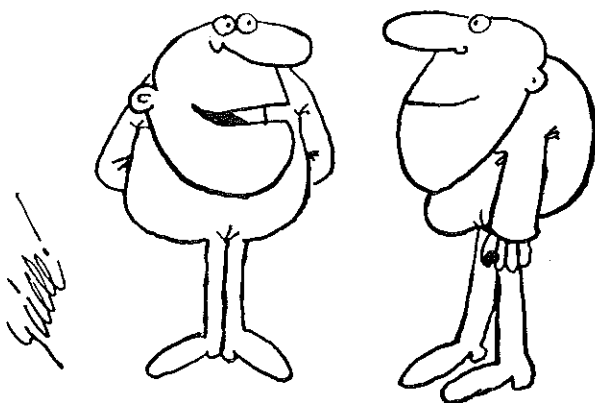
Vi har inom Volvo tagit fram en simulator för att simulera belastningar och svarstider på minidatorsystem. Denna räknar vi med att använda i ett jobb för PV i Gent. Det gäller där att avgöra vilken modellstorlek på dator som skall användas i ett visst projekt.

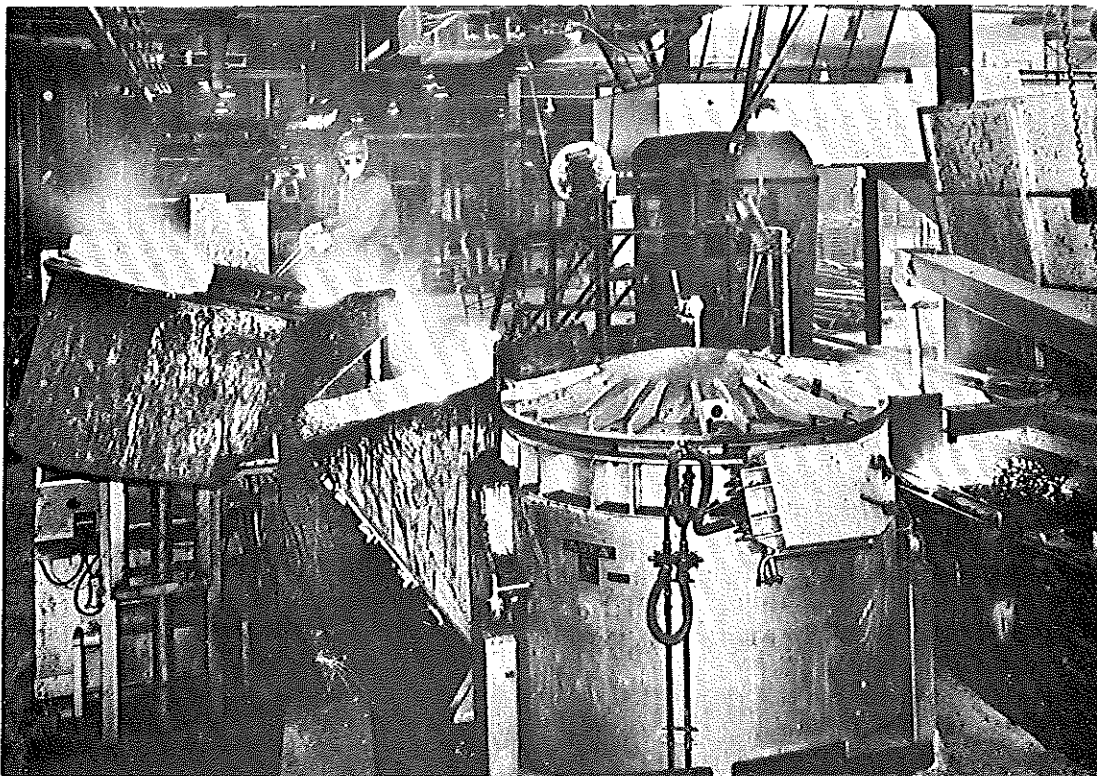
När jag ändå är inne på Belgien, så kan jag nämna att en av oss, Franta Nimberger, skall åka ner till TDO (= Truck Division Operations) för att under 3-4 månader dels hjälpa till att trimma deras befintliga minisystem och dels bidra vid nyutveckling.

Avslutningsvis kan nämnas att vi bidrar med tre man i EMA- (EfterMarknadsAdministration) projektet, vilket drivs av 2740 och beskrivs i Dumpen för några nummer sedan.

Christer Pernblad

FÖRR ANVÄNDE MÄNNISKOR
DATAMASKINER TILL ALLT MÖJLIGT,
SE'N ANVÄNDE DATAMASKINERNA
MÄNNISKOR TILL ALLT MÖJLIGT OCH
SÅ SKAPADE DOM OSS DUMMINGAR!

Att studera ett gjuteris olika arbetsprocesser är fascinerande. Volvo Skövdeverken har alltid varit föregångare med moderna metoder inom gjuteritekniken. Här ser vi avgjutningen. Bilden borde visats i färg.

SKÖVDE GJUTERI

Vid Skövde gjuteri skall ett datorsystem styra och övervaka produktionslinjen för motorblock och annat tyngre gods. Systemet är planerat att vara i drift vid årsskiftet 1976-77. Den totala arbetsinsatsen är beräknad till fem månår. Datorutrustningen, bestående bl a av två PDP 11/40:or, har kostat 900 tkr.

Systemets viktigaste uppgifter är att:

- styra produktionen mot en given plan med hänsyn till olika kapacitetsbegränsningar.
- övervaka alla rörelsemoment på gjuterilinen för att i tid kunna upptäcka och genom förberedande underhåll åtgärda eventuella fel.
- samla information om linan, t ex produktionsutfall och avbrottsstatistik.

Tommy Lund

MINIDATORPROJEKT - VOLVO LASTVAGNAR

VLV har i dag två datorsystem för administrativ databehandling installerade på minidatorer.

KUL (Kapitalrationalisering Utleverans Lastvagnar) kördes igång i april i år och är ett system som håller reda på lastvagnar och bussar från det att de byggts färdigt till dess de levererats. Volvo-Datas insats vid systemutvecklingen var ca 70 manveckor.

Dessutom har VLV under maj månad installerat KDR (KvalitetsDataRegister). Detta system har hämtats från Volvo Torslandaverken och modifierats för VLV:s behov.

Eventuellt kommer GODIS (Godsmottagningssystemet) att läggas över till minidator även för VLV.

Lennart S,

PROJEKTSTÖD - MINIDATOR

Vi är en grupp som försöker täcka samma område på minidatorsidan som välkända 2500 tar hand om på IBM-sidan, d v s nya releaser av operativsystem, standardpaket, programmeringsstandard och utbildning.

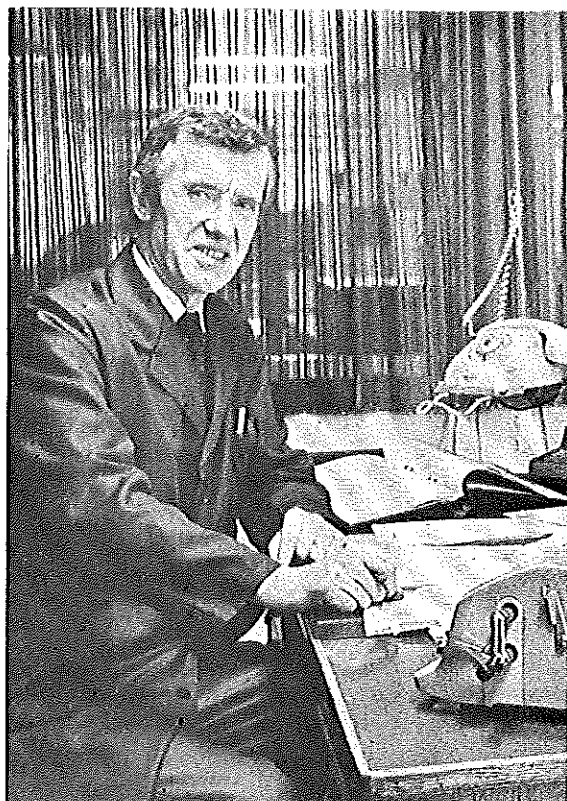
En skillnad är att våra "kunder" har egna maskiner, och vi har därför fått känna av problemet att hålla kontakt med grupper av programmerare som organisatoriskt står utanför Volvo-Data. Tack vare testmaskinen har vi fått ett verktyg som kan användas vid programutveckling och utbildning inom Volvo-Datas väggar. Vi hoppas att detta skall ge oss en ordentlig kontakt med det pulserande minidatorlivet, så att vi kan ge det "stöd" som förväntas av oss. Vi är:

FREDRIK STADLER. Operativsystem och systemnära programmering, d v s en riktig minidatorspecialist. Han kom till oss från Kalmar med mängder av erfarenheter från minidatorstyrssystemet för de självgående vagnarna m m. Här i Göteborg har han bland annat deltagit i TOR- och GODIS-installationerna i VTV, som krävde flera nya tekniker. Jag kan t ex nämna en ändring av fortran-kompilatorn så att man kan "avlusa" program "ON-LINE" - man kan stega sig fram i ett program (eller hoppa) och de olika variablerna kan inspekteras och ändras.

JAROSLAV PALENSKY. Nyanställd - börjar efter semestern - men har redan tjuvstartat genom att delta i våra minidatorkurser. Han kommer från "driften" där han sedan 1973 varit lagbas. Han jobbade med Datasabbs D21 i Prag och har därför tidigare minidatorerfarenhet (styggt om SAAB). Han kommer att distribuera och installera våra standardpaket hos de olika minidatorinstallationerna. Han kommer också att svara för rutinerna omkring testmaskinen och delta i utprovning av nya standardprogram. Han skall också tvinga oss andra att skriva vettiga dokumentationer.

En tjänst som utbildare-systemprogrammerare skall tillsättas i dagarna. Inriktningen skall vara mot de standardpaket och -metoder som används på minidatorer inom Volvokoncernen.

Oskar A

Helge Andersson i förrådet drar sig tillbaka den sista juni. Han går då i pension efter att ha arbetat på Volvo-Data i tio år. Under dessa år har det hunnit ändra sig väldigt mycket.

- Det var en verklig lättnad att komma från Gamla Volvo till HK, för att inte tala om när vi flyttade till denna byggnaden. Jämförelsevis är det rena 'himmelriket'. Visserligen tar det lite längre tid att åka hit ut, men det har man ju vant sig vid.

Helge skulle egentligen pensionerats förra året, men det har inte tagit emot att jobba lite längre. Men nu tycker han att det är lagom att hoppa av.

- De två närmaste månaderna skall jag bara lata mig. Jag och min fru kanske bilar runt och ser oss omkring en del och så behöver trädgården ses över.

En sak som Helge är helt säker på när det gäller framtiden, det är att det inte blir någon uppstigning klockan sex på morgonen, utan han tankar gå upp när han känner för det. Det unnar vi honom och tackar för ett gott samarbete under de gångna åren.

Sofie

KONTORSSERVICE 2420

Som Agne Östenson sagt i ett tidigare Dumpennummer skall vi inom ADMINISTRATION informera om vår verksamhet.

Gruppen KONTORSSERVICE har till uppgift, som namnet säger, att ge SERVICE av olika slag till DATAITERNÄ.

I sekretariatet arbetar två heltids- och fyra halvtidsflickor. Deras arbetsuppgifter är att i huvudsak tyda alla våra kräkfötter till tydlig information.

Tänk på att skriva så tydligt som möjligt! Använd inte tuschpennor! Genomloppstiden för skrivarbeten är normalt 1-2 dagar, men vid hög beläggning och resursunderskott uppstår längre väntetid.

TELEX kan lämnas in till sekretariatet fram till kl 16.00 för att komma i väg samma dag. Använd den speciella telexblanketten, ange om möjligt TELEXNUMMER eller LAND.

Vi ombesörjer översättning till olika språk.

KOPIERINGAR görs normalt under dagen. Stora kopieringsarbeten skickar vi till dupliceringen på HK, där vi även har möjlighet att förbeställa tid.

VET DU ATT:

- En kopia kostar ca 12 öre (koncernpris).
- Lyser lampan SPECIALDOKUMENT kostar kopian 35 öre.
- Vi kopierar för 110.000 kr per år.

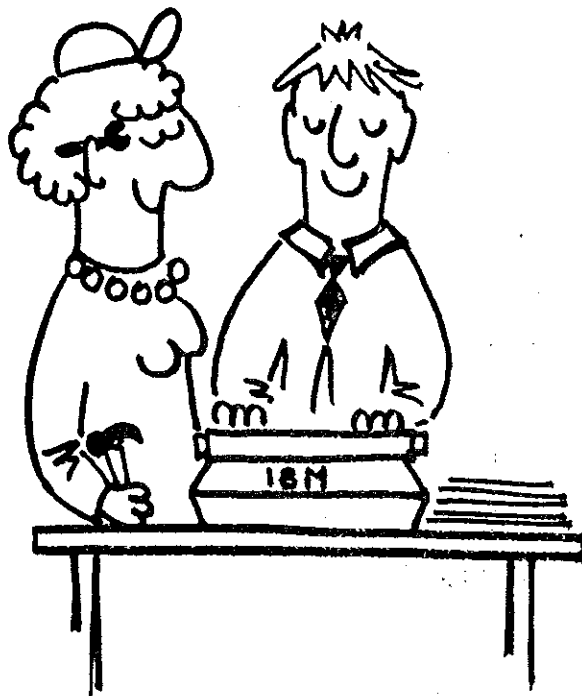
Hjälp till att hålla kopieringskostnaden så låg som möjligt. Tänk efter TVÅ GÅNGER om du verkligen behöver så många kopior. Stämpelkort, arbetsrapporter etc skall INTE kopieras.

Sekretariatet svarar även för postdistribution. Det tillhandahåller kontorsmaterial och Volvo-Data interna blanketter. Där finns olika DISTRIBUTIONSLISTOR, som är ett hjälpmedel för att vi skall få ut informationen till rätt personal.

RECEPTIONEN

Receptionen är Volvo-Datas "ansikte utåt". Margareta Svensson tar hand om våra besökare, slussar dem rätt i landskapets alla labyrinter, kontrollerar så att inga "obehöriga" smiter in i huset. Till sin hjälp har hon TV-kaméror och ID-kortläsare.

Receptionisten sköter även administrationen av passage- och passerkort, telefon- och adresslistor. Hon har kontakter mot resetjänst och sköter hotell och resebokningar, växlar valuta, hämtar reseförskott etc. Receptionen bokar konferensrum, svarar även i ledningsgruppens telefoner samt svarar för den typ av arbete som ofta förekommer i en reception.

KONTORSSERVICE hjälper också till med arbetsplatsutformning, telefonflyttning, beställning och inköp av kontorsutrustning/kontorsmaskiner. Vi svarar för den fysiska säkerheten inom Volvo-Data genom åtgärder och kontakt med Volvos vakt- och säkerhetstjänst.

Vi deltar i ombyggnader, maskininstallationer samt svarar för underhåll och drift av datahuset. Vi hjälper till med blankettredigering och har kontakt med Intern Service i sådana frågor. Vi utför rationaliseringsjobb internt Volvo-Data.

Har du några synpunkter på KONTORSSERVICE, positiva eller negativa, så hör gärna av dig till någon av oss.

Håkan Sturedahl

'ANNAN VERKSAMHET'

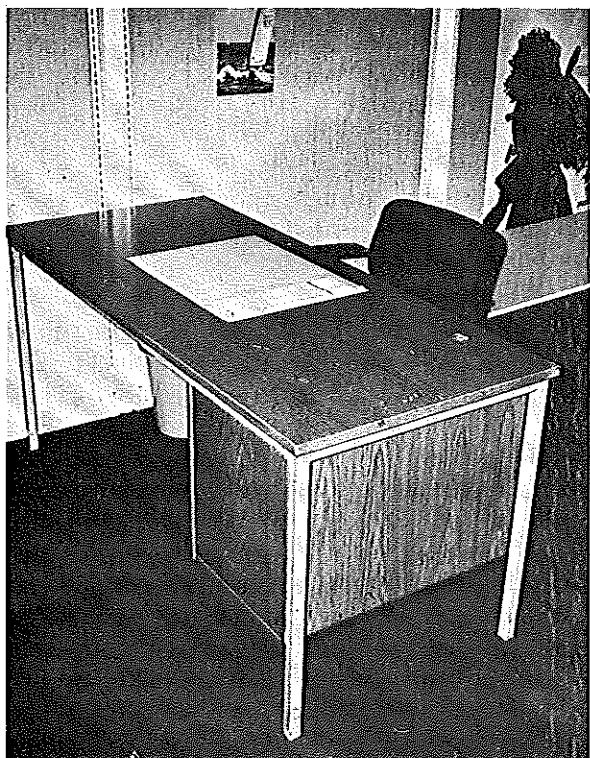
I förra numret av Dumpen stod att läsa på personalnyttssidan att Kerstin Olsson, Kundkontakt, skulle lämna Volvo-Data för annan verksamhet.

Det var synd, tyckte jag, att Kerstin skulle lämna oss, men säkert var det ett bra jobb hon hade fått 'utanför koncernen', hon verkade så engagerad, effektiv och framåt.

Jag hade en pratstund med Kerstin och hon berättade att olika omständigheter gjort att hon beslutat sig för att byta yrkeskvinnans roll mot hemmamammans. Vi kom in på vad vi båda rubricerade som 'kvinnans dilemma' - slitningen mellan hemma'kallet' och yrkesarbetet. Omgivningen bidrog ofta till att ytterligare tynga yrkeskvinnans kanske redan dåliga samvete genom att kategoriskt hävda att hennes viktigaste funktion var att vara hemma och sköta sina barn. Vad hände då med den yrkesutbildning hon skaffat sig? Skulle hon lyckas hålla den vid liv tills barnen var stora nog att klara sig utan mamma på dagarna? Skulle det överhuvud taget gå att få ett arbete efter kanske tio års hemmajobb?

Kerstin lovade sända ett bidrag till Dumpen och berätta om sin syn på hemmakvinnans roll. Och så en dag, när hennes plats fortfarande gapade tom, kom ett tjockt brev från ett sommarfagert öland.

BE

TANKAR TÄNKTA AV EN NYBLIVEN HEMMAFRU

Jag sitter här i solen på altanen med ett glas saft och en bulle, omgiven av två saftdrickande barn.

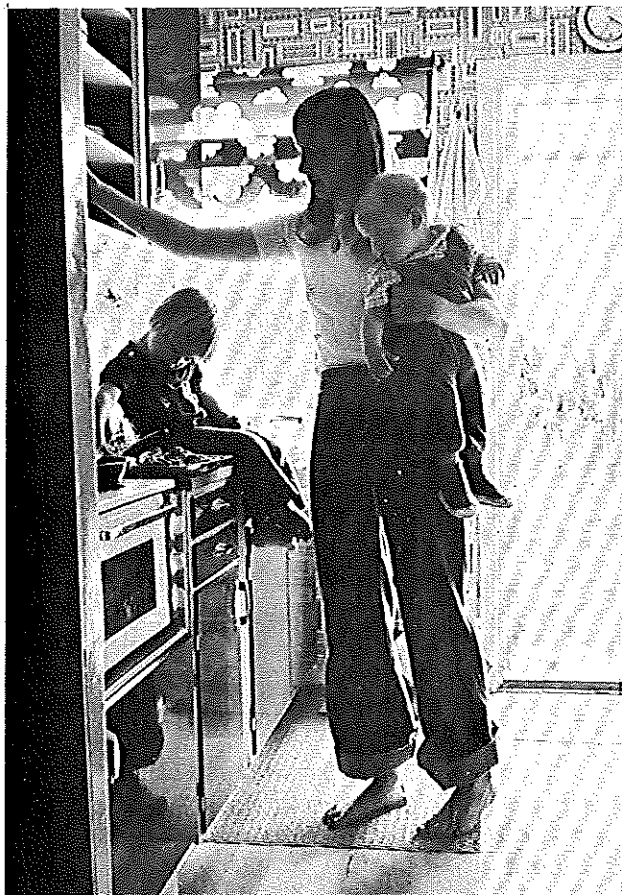
Det är ju så här många säger att hemmafruns vardag är för jämn. Just nu kan jag skriva under på det, för jag är på landet och har det skönt. Jag har inget annat att göra än att passa barn.

Läs och begrunda ovanstående mening en gång till. Är det inte så vi ofta reagerar: 'Jag har bara passerat barn.' Det är egentligen en ganska otäck inställning. Det är ju ett oerhört ansvar att ha barn. De skall inte bara passas utan de skall också anpassas till ett vuxenliv med hjälp av oss och våra erfarenheter. Vad är det vi ger dem då egentligen? Börjar man fundera, så är det rätt skrämmande vad man så småningom kommer fram till. Är det ett barnvänligt samhälle vi har i dag? Accepteras småbarnen och framför allt deras föräldrar? Vad gör politikerna? Jo, de använder barn och föräldrar som politiska slagträn. Se sossarnas senaste utspel för att få fortsätta regera. Man skall ge småbarnsföräldrar rättighet till 12 månaders ledigt, där de får utnyttja fem månader som de vill, men mannen måste ta 2,5 månader av dessa fem.

I och för sig tycker jag det är jättebra, men det lär knappast hjälpa kvinnans ställning på arbetsmarknaden eller männens inställning till kvinnan. Man blir faktiskt rädd när man pratar med olika människor om uppfattningen av kvinnan kontra barnen. Det är ju fortfarande så bland vissa karlar, att man har svårt att acceptera en småbarnsmamma som en fullgod arbetskraft. Det är oftast så att hon är hemma om barnen är sjuka, för att det anses vara mest naturligt. Men vem har sagt att hon alltid har bäst kontakt med barnen. Här skulle kommunerna kunna göra en insats med någon form av hemhjälpssamverksamhet, men i vår kommun finns inget utrymme för sådant i budgeten. Detta är någonting som gäller ganska genomgående, har jag en känsla av. Vad man först stryker är exempelvis utbyggnad av daghemmen, då detta utgör en ganska stor kostnad.

Kanske vore det i stället idé att göra en omvärdering av hemmarollen. Alla

barn har ju inte samma behov, och på daghem blir alla behandlade efter samma mall - både på gott och ont. Jag skulle vilja, nu då jag går hemma.... (vilket inte var meningen från början. Jag ansökte först om tjänstledigt, eftersom vi inte hade någonstans att göra av den minste under sommarmånaderna. Hans privata dagmamma skulle nämligen vara på landet, och man vill ju inte gärna skaffa en ny för bara tre månader. Jag fick inte tjänstledigt utan det var enklast att jag sa upp mig)... att det fanns något slags deldaghem, ca två timmar om dagen. Det skulle jag med glädje betala för. Då man går hemma med barnen sliter man oerhört på varandra och det är svårt att låta bli att tjata. Dessutom skulle det vara nyttigt för barnen att få möta lite annan rutin. Många gånger blir ju hemmabarn väldigt mammabundna (i sällsyn-ta fall pappabundna).

En annan sak man kunde göra är att ge hemmarollen lite mera status med t ex ATP-poäng. Det där med månadsbidrag tror jag inte på.

Varför har ingen bildat en 'fackförening' för hemmafruar (-män). Nu menar jag inte en organisation för kvinnans jämställdhet med mannen, utan en orga-

nisation för hemmabarnen och deras föräldrar som tar till vara deras intressen i samhället. Det vore kanske något att fundera på.

Jag skall väl även försöka ge en förklaring till varför jag vill försöka stanna hemma hos barnen. Ett värdigt bra argument är somrarna. Jag minns mina egna barnsomer i Sörmland, där vi var så där tjugo ungar och en bondgård. Sedan kom Öland med inte fullt så många ungar men desto mer bondgård. Detta skulle jag vilja försöka ge mina barn. Därför är vi nu redan här nere. Jag släpper bara ut ungarna på 3500 m² tomt klockan sju på morgonen och plockar dem i säng kl 18. Dessemellan en promenad till affären på två km, lite mat och kanske ett litet besök på vår bondgård. Då det blir varmare blir det förstås ett dopp i havet (om ni på västkusten inte misstycker att man kallar Östersjöns bräckta vatten för hav).

Sommaren är alltså kirrad, däremot kan resten av året vara litet besvärligare. Erkännas skall att jag är lite orolig, men det blir ju ingenting om man inte själv aktiverar sig. Så först skall jag ta upp basketen igen en kväll i veckan, och då blir ju automatiskt en del helger även bokade.

På dagarna blir det inga problem. Jag tycker det är roligt att baka och laga mat, men det kan man ju inte göra för jämnan. Men man kan sy till exempel, för kläder till barnen går alltid åt. Sedan kanske det blir ett dagbarn på halvtid. Så har min grannfru och jag pratat om att ordna ett eget pyssel, om vi inte får in ungarna på det som finns. Det brukar vara nästan omöjligt. Det märks att det går att fylla dagarna bara man vill och orkar ta sig samman och organisera.

Jag kanske skall kunna klara av att stanna hemma i alla fall. Så när ungarna börjar skolan är det min tur igen. Och man är ju inte äldre och dummare än att man kan sätta sig på skolbänken igen, om det är svårt med jobb.

Till sist ett litet erkännande. Innerst inne tror jag nog att det är lyckligast för barnen om de får växa upp i sin egen miljö men med massor av stimulans utifrån. Det blir nog det svåra att ändå ge dem full stimulans fast man är hemma. Det ställer enormt stora krav på ens engagemang.

B·L·A·N·D·A·T

STUDIEBESÖK

Riksförsäkringsverket har varit här på studiebesök med anledning av sina planer att bygga ett datahus i Sundsvall. Verkets terminalinnehav är betydande. 900 terminaler betjänas.

MASKINBYTE ?

På uppdrag av Volvo-Datas styrelse håller man för närvarande på med att undersöka behovet av att byta ut en av våra 158-maskiner mot en 168, som har en kapacitet som är 2.5 gånger större än ADAs.

TELEX VIA DATOR

Telexarbetet inom Volvo kommer att för-
enklas. I ett dataminne uppsamlas te-
lexmeddelanden för att därifrån cen-
tralt sändas till respektive från abon-
nenterna. För närvarande har Volvo ca
tusen in- och utgående telex per dag.

AD-CONFERENCE

Våra utlandskunder var nyligen försam-
lade i Kungälv för den årliga datain-
formationen. Ett trettiotal personer
från 16 länder hade hörsammat kallel-
sen.

'SPORTNYTT'

För att bättre utnyttja Sportnytt-
tavlan utanför Delfinen har 2410 och
2420 beslutat att väl utarbetade och
tryckta affischer som anknyter till
större evenemang efter godkännande kan
uppsättas där.

NYTT STUDIEOMBUD

Ingemar Lernfalk har övertagit Olas
funktion som studieombud för SIF.

P G G I HAJEN

Volvochefen P G Gyllenhammar har varit
här och hälsat på och fick ta del av
alla fina uppgifter som är presenterade
i Hajen. Samtidigt tog han farväl av
vår chef.

'DATABAREN'

Barserveringen vid datacentralens kund-
mottagning tycks ha fungerat hyggligt
under de två månader man har använt
denna expeditionsservice. Olika chefs-
personer har jobbat som 'bartender',
vilket säkert har varit givande både
för dem och för kunderna.

SKATÅS-DRABBNING

Dataiterna har alltid varit ett id-
rottsälskande folk. Vid vår lång-
drabbning, den s k Skatås-Milen, blev
det en intensiv kamp och faktiskt går
slutspurten till historien. Lars-
Göran Axmalm ledde nämligen före
Agne just när målskynket var i sikte.

- Jag såg chefen efter mig och hade
kontroll på honom - det har man ju
inte så ofta - så jag tänkte att nu
tar jag det lite piano. Men det skulle
jag inte ha gjort. Just när jag tänkte
brösta mig i mål, hörde jag ett flå-
sande. När jag vände mig om upptäckte
jag till min förskräckelse Jörgen,
som hade smugit sig upp utan att jag
hade en tanke på honom. Jag blev fak-
tiskt chockad, men jag lyckades hålla
farten och slog Jörgen med sex sekun-
der.

RESULTAT "SKATÅS-MILEN"

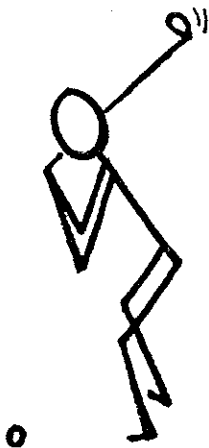
Lars-Göran Axmalm	39.20
Jörgen Larsson	39.26
Agne Östenson	39.43
Bertil Carlsson (Volvobil)	42.43
Leif Elfstrand	46.25
Bror Andreasson	46.50
Thore Strömberg	53.10
Filip Grivander	62.10

GOLF

Inom de allra flesta sporter gäller det att få så höga siffror som möjligt. Tänk bara på ishockey. Det var väl ingen som kunde ta miste på under VM, att det som spelarna strävade efter var att peta in flest mål i motspelarnas burar.

I golf är det tvärtom. Där är det fråga om att nå lägsta möjliga siffror, dvs att notera så få handicap man kan. Det har golfspelaren Ragnar Sjöblom på 2330 lyckats alldeles förträffligt med.

I slutet av maj vann han Golfkorpen tillsammans med Jan Engström, som också han arbetar här på Volvo. En tuff utslagsmatch, enligt Ragnar, och det vill inte säga lite. Har man spelat golf från tolv års ålder och har man fyra i handicap, så vill det till ganska mycket för att man skall tycka att en tävling är hård.

Man skulle kunna tro att Ragnar har legat i träning hela våren, eftersom han redan så tidigt på säsongen vunnit en sådan stor framgång, men så är dock inte fallet.

- Jag har bara hållit mig i trim genom att under vinterhalvåret spela tennis, badminton och squash.

Det lär bli mera tävlingsspelande för Ragnars del de närmaste månaderna. Han

brukar avverka 25-30 tävlingar om året. När jag nyfiket frågade honom hur det brukar gå, fick jag veta att det gått 'ganska bra' de sista två åren. Om Ragnar fortsätter i samma takt denna säsong kan han nog räkna 1976 som ett mycket lyckat (golf)år. Grattis och lycka till i framtiden!

Sofie

ORIENTERING

Det är tydligt att volvoiter är pigga på att orientera. Inte mindre än sexton göteborgare, därav sex från Volvo-Data ställde upp i årets koncernmästerskap i orientering, som gick av stapeln i Köping den 15 maj.

Elvis, som var en av de sex, hade otur. Han fick barr i ögat och tvingades bryta tävlingen. Jörgen lyckades däremot placera sig på en förstaplats i 'äldre oldboys-klassen' (5.5 km). Hans framgång sägs ha berott på att han hade bråttom till en väntande frackmiddag.

Det var fler dataiter som klarade sig bra.

Namn	Klass	Sträcka	Placering
L-G Axmalm	Seniorer	8.2 km	10
A Östenson	Yngre oldboys	" "	6
B Andreasson	- " -	" "	8
I Johansson	Nybörjare	4.3 "	6
B Carlsson	"	" "	18
L Elfstrand	Utgick		

FOTNOT Ordet handicap går tillbaka på den engelska termen 'hand in cap'. Under 1600-talet fanns det ett sällskapsspel, där spelet inleddes med att motståndarna och skiljedomaren lade ner sin 'pott' i en mössa. Beroende på spelets utfall tillföll potten antingen den ene eller den andre av spelarna eller också skiljedomaren, som då stack ner handen i mössan och tog pengarna. Begreppet handicap kom under 1700-talet att användas inom sporten antingen för att beteckna den ökade 'belastningen', som skulle läggas på en bättre spelare, eller den 'förmån', som skulle ges den sämre för att spelet skulle bli rättvist. Därav termen handicap i golf.

PERSONALNYTT

2110

Lilian Orgmäe från dataregistreringsavdelningen har befattningsväxlat och återfinns som skiftgående materielpreparatör.

2130

Bengt Wigertz, lagbas planeringen lämnar Volvo-Data för en befattning som chef för datacentralen, Volvo Lastvagnar.

2180

Britt-Marie Högberg och Solveig Fri-sell har anställts på vikariat som dataregistrerare.

Leif Hägerström har utsetts till ansvarig för formatuppläggning inom 2180.

Helen Persson och Irene Kimmelid flyttar över till Volvo Penta.

23X0

Gunnar Fridh, systemman från Leissners Databyrå i Trollhättan börjar på Volvo-Data den 1 augusti.

2330

Uno Eriksson från Göteborgs Universitet har anställts på systemservice LV som programmerare.

2350

Ingemar Pernevik, tillträder en befattning på Volvo Reservdelars dataavdelning under juni månad.

2370

Mats Nordgren från Minfo Konsultgrupp och Jaroslav Palensky från datacentralen ingår som nya medarbetare i Minidatorgruppen.

2710

Till avd Management Consulting har knutits Haakon Jörgensen för närvarande verksam vid Volvo Portugal. Tillträdesdatum 1 juli.

2730

Systemservice Marknadsenheter har anställt

Lars Eriksson, programmerare från Göteborgs Stads dataavdelning.

Rolf Halldén, systemman från Saab-Scania, Södertälje.

Mati Meri, systemman från Saab-Scania, Trollhättan.

Carin Bengtsson, programmerare från Volvo Reservdelar och

Ewan Westerlund, programmerare från V. Wängfeldts gymnasium.

Anders Lindblad från datacentralen har tillträtt en tjänst som kontaktman för TP-verksamhet.

Manne Petersson tillträder den 1 augusti en befattning som marknadsförare på Volvo Reservdelar.

SOMMARPRAKTIKANTER

Kundservice

John Lindberg
Björn Stenberg

Systemservice PV

Barbro Johansson

Systemservice LV

Anastasia Kapisiris

Information, PR

Sofie Warfving

Metoder och utbildning

Jean-Peter Fendrich

SEMESTERAVLÖSARE

Datacentralen

Bo Andersson
Mikael Boberg
Per-Olof Franzén

Lars-Åke Johansson
Mats Jonsson
Håkan Löfgren
Christina Wall

Lars Lavebäck
Peter Murén
Linda Örgmäe
Jan Randevik

Expedition, arkiv och förråd

Birgitta Andersson
Barbro Dahlberg

Sekretariat

Ann Höwing

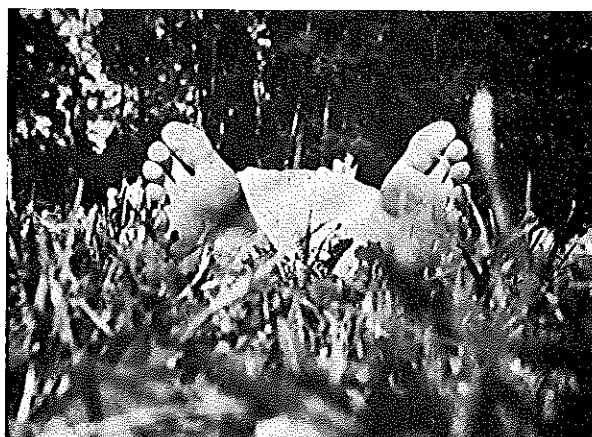

Trevlig

SEMESTER...

och ha det så

BRA!

INFÖR LÖNEREVISIONEN

